

PLANTA+

НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА

SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION

23 січня 2026 р.
м. Київ, Україна

January 23, 2026
Kyiv, Ukraine

Том 2
Volume 2

20
26

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ІМ. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОПОЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА»

**Матеріали
VI Науково-практичної конференції з міжнародною участю**

Том 2

**23 січня 2026 року
м. Київ**

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
BOGOMOLET'S NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
M.G. KHOLODNY INSTITUTE OF BOTANY
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
UNIVERSITY OF OPOLE

«PLANTA+. SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION»

**The proceedings
of the Sixth Scientific and Practical Conference with International
Participation**

Volume 2

**23 January 2026
Kyiv**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Мінарченко В. М., доктор біологічних наук, професор

Карпюк У. В., доктор фармацевтичних наук, професор

Махиня Л. М., кандидат біологічних наук, доцент

Підченко В. Т., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Чолак І. С., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ковальська Н. П., кандидат фармацевтичних наук, доцент

Ольшанський І. Г., кандидат біологічних наук

PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА: матеріали VI науково-практичної конференції з міжнародною участю (Київ, 23 січня 2026 р.). Київ: Паливода А. В., 2026. Т.2. 295 с.

ISBN 978-966-437-888-5.

Збірник містить матеріали VI Науково-практичної конференції з міжнародною участю «PLANTA+. НАУКА, ПРАКТИКА ТА ОСВІТА». У збірнику опубліковано результати наукових досліджень провідних вчених України та іноземних фахівців з питань фітохімічного аналізу, стандартизації лікарської рослинної сировини, інтродукції, ресурсознавства лікарських рослин. Висвітлено питання технології та аналізу лікарських засобів рослинного походження, дієтичних добавок, лікувально-профілактичних та косметичних засобів. представлені фармакологічні дослідження з питань безпеки та застосування у клінічній практиці лікарських засобів рослинного походження. Розглянуто проблеми модернізації навчального процесу та орієнтації на дистанційне навчання у закладах освіти.

Матеріали представляють інтерес і можуть бути корисними для широкого кола наукових та науково-педагогічних працівників наукових установ, закладів вищої освіти фармацевтичного, медичного, біологічного профілю, докторантів, аспірантів, студентів, співробітників фармацевтичних підприємств та громадських організацій.

Друкується в авторській редакції. відповідальність за достовірність наданого для видання матеріалу несуть автори одноосібно. Будь-яке відтворення тексту без згоди авторів забороняється. Матеріали пройшли антиплагіатну перевірку за допомогою програмного забезпечення Strikeplagiarism.

ISBN 978-966-437-888-5.

© Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця, 2026

© Колектив авторів, 2026

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД УЧАСТІ ПАЦІЄНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПРОЦЕСІ ОЦІНКИ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Костюк І.А., Коваль М.М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

м. Київ, Україна

kostiuk.iryana@nmu.ua, ui90ua@gmail.com

Ключові слова: оцінка медичних технологій, пацієнтські організації, участь громадськості, публічне управління, охорони здоров'я

Вступ. Оцінка медичних технологій (ОМТ) є важливим інструментом підтримки ухвалення управлінських рішень у сфері охорони здоров'я, що базується на аналізі клінічних, економічних, соціальних та етичних аспектів застосування медичних технологій. У багатьох країнах ОМТ інтегрована в систему публічного управління вже протягом багатьох десятиліть, що зумовило створення спеціалізованих агентств, відповідальних за формування обґрунтованих рекомендацій щодо фінансування та доступу до медичних технологій. Водночас зростання суспільного запиту на прозорість і підзвітність рішень актуалізує питання залучення пацієнтів та громадськості до процесів ОМТ, зокрема через інституціолізовану участь пацієнтських організацій. Таке залучення розглядається як спосіб забезпечення урахування реальних потреб пацієнтів, їхнього досвіду та ціннісних пріоритетів у процесі формування рекомендацій [1].

Матеріали та методи. У дослідженні використано методи системного та порівняльного аналізу, контент-аналізу публікацій і звітів агентств з ОМТ, а також узагальнення міжнародного досвіду залучення громадськості. Інформаційну базу дослідження сформували матеріали агентств з ОМТ Бельгії, Квебеку, Уельсу, Франції та Шотландії.

Результати та їх обговорення. Під час дослідження встановлено, що участь пацієнтських організацій та громадськості в процесі ОМТ формується під впливом сукупності взаємопов'язаних чинників, серед яких ключовими є характеристики оцінюваних медичних технологій, інституційний контекст функціонування агентств з ОМТ, інтереси залучених стейкхолдерів, а також домінуючі у професійній спільноті уявлення щодо ролі пацієнтів у процесі ухвалення рішень. Виявлено, що ці чинники не діють ізольовано, а перебувають у постійній взаємодії, формуючи різні підходи до залучення громадськості залежно від типу медичної технології, рівня ризиків, фінансового навантаження на систему охорони здоров'я та соціальної значущості рішень.

Аналіз міжнародного досвіду дозволив виокремити три основні сфери ухвалення рішень у межах ОМТ – політичну, організаційну та дослідницьку, у кожній з яких реалізуються специфічні механізми участі пацієнтів. У політичній сфері участь громадськості зосереджена на формуванні політик доступу та фінансування медичних технологій через громадські консультації та участь у дорадчих органах. В організаційній сфері пацієнтські організації залучаються до управління процесами ОМТ, зокрема через членство у постійних комітетах та

наглядових радах. У дослідницькій сфері участь пацієнтів полягає у наданні реальних даних, експертних думок і рецензуванні звітів, що сприяє більш повному врахуванню пацієнтського досвіду під час ОМТ.

Встановлено, що глибина та ефективність участі громадськості значною мірою залежать від рівня залучення – від інформування до активної співпраці та контролю. Найбільш поширеними та ефективними інструментами участі є членство представників пацієнтів у правліннях агентств з ОМТ, постійних консультативних групах і профільних комітетах, а також структуроване подання рекомендацій пацієнтськими організаціями. Досвід Уельсу, Франції та Шотландії демонструє, що інституціоналізовані механізми участі забезпечують не лише формальну присутність пацієнтів, а й реальний вплив на процеси формування рекомендацій та перегляду рішень щодо медичних технологій [2-4].

Окремий аналіз досвіду Бельгії та Квебеку засвідчив поступову еволюцію механізмів залучення громадськості – від переважно консультативних форматів до більш структурованої та системної взаємодії. У Бельгії включення представників до складу правління Belgian Health Care Knowledge Centre з 2015 року сприяло посиленню пацієнтського виміру у стратегічному управлінні процесами ОМТ[5]. Досвід Квебеку демонструє, що інтеграція пацієнтів до діяльності Institut national d'excellence en santé et en services sociaux, зокрема через участь у експертних групах і керівних органах з 2020 року, забезпечила більш комплексне врахування соціальних і етичних аспектів ОМТ [6].

Висновки. Проведений аналіз встановив, що залучення пацієнтських організацій до процесів ОМТ є важливою передумовою підвищення обґрунтованості та суспільної прийнятності управлінських рішень у сфері охорони здоров'я. Аналіз міжнародних практик свідчить, що формалізовані та стабільні механізми участі пацієнтів у діяльності агентств з ОМТ сприяють інтеграції пацієнтського досвіду, соціальних і етичних міркувань у процесі ОМТ. Такий підхід підвищує рівень прозорості та довіри до рішень, а також забезпечує більш пацієнт-орієнтоване формування політик доступу та фінансування медичних технологій.

Перелік посилань:

1. Міністерство охорони здоров'я України. (2021). Про затвердження настанови з державної оцінки медичних технологій для лікарських засобів (наказ № 593). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0593282-21#n10>
2. Health Technology Wales. URL: <https://healthtechnology.wales>
3. Haute Autorite de sante. URL: https://www.has-sante.fr/jcms/pprd_2986129/en/home
4. Scottish Medicines Consortium. URL: <https://scottishmedicines.org.uk>
5. Belgian Health Care Knowledge Centre. URL: <https://kce.fgov.be>
6. Institut national d'excellence en sante et en services sociaux. URL: <https://www.inesss.qc.ca/en/home.html>